

**Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR
k materiálu Ministerstva průmyslu a obchodu
Národní plán rozvoje sítí nové generace**

Čj.: GŘ/70/SMV/2015

Obecné připomínky:

1. Obecná připomínka ke koncepci materiálu:

Dokument je dobrým upgradem jeho verze z listopadu 2014, ale i přesto by zasloužil další zpřesnění, zejména pokud se týče pozice vlády, upřesnění cílů a zejména k nim přiřazených opatření.

Tato verze materiálu je mnohem konkrétnější, než předchozí, což hodnotíme kladně. Považujeme Národní plán rozvoje sítí nové generace (dále jen „NPRSNG“) za klíčový dokument, který dává informace o záměrech vlády ve všech oblastech podpory výstavby sítí nové generace. I nadále bychom však považovali za vhodné zaměřit se v obsahu dokumentu na jasné vize a vymezení konkrétních opatření k dosažení stanovených cílů a současně při každém využití argumentace uvádět odkaz na prezentovaná data. Z pohledu Svazu průmyslu a dopravy ČR (dále i „SP ČR“) je vhodné upřesnit pozici vlády a precizovat cíle, zejména v oblastech, které uvádíme ve svých následujících připomínkách.

2. Obecná připomínka ke koncepci materiálu:

Doporučujeme do materiálu doplnit harmonogram postupných a paralelních kroků v přípravě celého dotačního procesu, až k první (nebo pilotní) výzvě. Takový projektový plán bude možno efektivně řídit a doplňovat o další potřebné úkoly a jejich návaznosti.

3. Doplnění principu síťové neutrality:

Považujeme za zásadní doplnění relevantních pasáží dokumentu o dodržování principu síťové neutrality, který je zmíněn ve stávající verzi materiálu pouze ve SWOT analýze na str. 25.

Zmínku o síťové neutralitě pouze ve SWOT analýze s ohledem na důležitost tohoto tématu nepovažujeme za dostatečnou. Nediskriminační datové toky v rámci infrastruktury, vystavěné z velké části z veřejných zdrojů, by měly být jednou z podmínek pro přidělení dotace (stejně jako např. udržitelnost rozvoje infrastruktury sítí NGA minimálně po dobu 7 let - viz část 1; zde je navíc otázkou, je-li toto období dostatečné). Dokument navíc odkazuje na vazbu Národního plánu na vybrané strategické dokumenty, mimo jiné i na Digitální Česko v. 2.0, v ní uvedenou síťovou neutralitu ale de facto ignoruje.

Konkrétní připomínky:

4. Připomínka ke kapitole 1. Úvod, str. 2, odst. 4:

Poslední větu odstavce navrhuje přeformulovat na „*Zároveň je cílem zohlednit vzrůstající riziko kybernetické kriminality i technické a kvalitativní požadavky architektury řešení.*“

Odůvodnění: Při plném respektu k významu tématu kybernetické bezpečnosti poukazujeme na skutečnost, že k jejímu zajištění nemůže samotná infrastruktura z vlastní podstaty věci přispět. Text odstavce by však mohl vzbudit dojem, že tomu tak bude.

5. Připomínka ke kapitole 3. Definice sítí nové generace (str. 6 - 7):

Doporučujeme zpřesnit a sjednotit definice sítí nové generace, které jsou obsaženy v dokumentu.

Odůvodnění: Definice NGA sítě se nachází na str. 6 materiálu, ale také na str. 10, v popisu podporovaných aktivit. Jsme si vědomi, že texty definice byly převzaty z textu OP PIK a mírně upraveny na základě následných diskusí, přesto však doporučujeme dále následující úpravy:

- a) Definice str.6 a str.10 nejsou stejné, je třeba je sjednotit.
- b) Pokud definice bude nadále rozlišovat mezi modernizovanými a nově zřizovanými sítěmi, je třeba rozdíl exaktně specifikovat (např. Který parametr je rozhodující? Je rozšíření stávající sítě o nové přípojky novou sítí, či modernizací? Co když síť užívá pro koncové přípojky více různých technologií ?) Je také bezpodmínečně nutné zachovat opakovaně deklarovanou technologickou neutralitu řešení.
- c) Nejasný termín „sítě s pevným připojením“ a možný problém s technologickou neutralitou – Na str. 6 a 10 je použit termín „sítě s pevným připojením“: „...v případě zřizování nových sítí s pevným připojením do jednotlivých domácností užití takové technologie, která na fyzické přenosové vrstvě umožní přenos dat s rychlostí alespoň 100 Mbit/s“. Proč je použitá podmínka rychlosti 100 Mbit/s vázána pouze na sítě s pevným připojením? Jsou tím myšleny „pevné sítě“ (termín ze ZoEKu)? Jaké technologie podle MPO do této kategorie spadají?
- d) U nových sítí navrhujeme požadovat 100Mbps ihned.
- e) Definice v bodu b) obsahuje minimální rychlosti 8 resp. 16 Mbps, doporučujeme však hodnoty 10 resp. 30 Mbps.
- f) Pozice MPO vůči bezdrátovým sítím je nadále nevyjasněná. Předposlední odstavec na str.5 obsahující slova „wireless technologii“ je nesrozumitelný. Doporučujeme užití a bližší specifikaci pojmu „vyspělá bezdrátová síť“, kterou užívá Evropská komise v Pokynech EU k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí (2013/C 25/01).
- g) Reálná přenosová rychlost doporučujeme ověřovat v periodických měřeních po celou dobu udržitelnosti projektu.
- h) Dostupnost služby by měla být minimálně 99% (nikoliv 98%), v každém kalendářním měsíci.
- i) Doporučujeme, aby materiál také jasně specifikoval, které technologické investice, vybudované bez užití dotací, mají nárok na ochranu před státní podporou, tedy které technologie „zabarvují NGA mapu“.

6. Připomínka ke kapitole 4. Analýza aktuálního stavu pokrytí sítěmi nové generace v ČR, odst. 2 (str. 8):

Doporučujeme dále vyjasnit konsekvence definování bílých míst.

Odůvodnění: U definice bílého místa považujeme za zásadní, aby deklarované komerční záměry byly průběžně sledovány a aby byla dopředu vyjasněna pravidla postupu v případě neplnění těchto záměrů.

Považujeme za zásadní vyjasnit, jaké technologie a jaké parametry přípojek budou v rámci mapování považovány za NGA.

Vedle údajů ČSÚ (počet domácností v jednotlivých ZSJ) budou využívány rovněž údaje z pravidelného operátorského sběru dat pro ČTÚ (přítomnost infrastruktury, přípojek).

7. Přípomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 11, odst. 1 Zaměření intervence:

Doporučujeme doplnění výčtu území, do nichž by měla být zaměřena intervence, ve smyslu níže uvedeného odůvodnění.

Odůvodnění: Kromě uváděných území podpory (strukturálně postižená území, území s vysokou nadprůměrnou nezaměstnaností další území z kategorie tzv. bílých míst) by dle našeho názoru měla být intervence státu zaměřena i do tzv. „pólů excelence“ v podobě univerzitních kampusů, výzkumných a vývojových center, inkubátorů apod., včetně těch, jejichž výstavba byla podpořena z veřejných zdrojů.

8. Přípomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 11, odst. 4., Mapování dle adresních bodů:

Upozorňujeme na problematičnost zvoleného mapování dle adresních bodů.

Odůvodnění: Tento přístup umožňuje nejpřesnější mapování přítomnosti infrastruktury. Je ale velmi problematický z hlediska následného rozhodování o udělení podpory, ve vztahu k ochraně provedených investic do bezprostředně sousedících obydlí, je tedy nutné věnovat značnou pozornost metodice vyhodnocení získaných dat a stanovení bílých lokalit menších než ZSJ.

9. Přípomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 12, odst. 4

Doporučujeme doplnit jasnou pozici předkladatele v otázce volby mezi penetrací domácností v hospodářsky slabých regionech a zajištěním základní úrovně penetrace napříč celým územím ČR.

Odůvodnění: Oceňujeme, že v kapitole 5. Účel veřejné podpory je již uvedeno mnoho o politických prioritách ve směrování státní podpory do NGA sítí.

Doporučujeme doplnit ještě pozici v otázce volby mezi velmi vysokou penetrací domácností v hospodářsky slabých regionech (výrazně nad 75%) a zajištěním základní úrovně penetrace napříč celým územím České republiky. Od toho se bude odvíjet definice soutěžních kritérií a jejich vah.

10. Přípomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 13, odst. 5, bod 3.:

Navrhujeme vypustit text „...i projekty zajišťující výstavbu pasivní infrastruktury dle podmínek definovaných národním plánem..“.

Odůvodnění: Navrhujeme, aby třetí výzva byla navýšena o prostředky, které nebyly vyčerpány v předchozích dvou výzvách. Tyto prostředky by mohly být využity pro pokrytí významných bílých míst (ucelené shluky adresních bodů) po celém území státu, přičemž významné projekty včetně výstavby pasivní infrastruktury by měly být podpořeny dříve.

Popis třetí výzvy explicitně zmiňuje možnost podávat projekty zajišťující výstavbu pasivní infrastruktury a jakési garance následné dostupnosti služby. Tato myšlenka není jasná, navíc evokuje domněnku, že v 1. ani 2. výzvě by investice do pasivní infrastruktury nebyla uznatelným nákladem projektu. Doporučujeme, aby v souladu s textem OP PIK všechny projekty ve všech výzvách zajišťovaly novou dostupnost služby NGA na koncových přípojkách a potřebná pasivní infrastruktura (kde chybí) byla jejich logickou součástí.

Zároveň se domníváme, že uvolnění dotací na budování pouhé pasivní infrastruktury bez současného vzniku přípojek pro domácnosti (např. výstavba kolektorů a chrániček v lokalitách budoucího stavebního rozvoje) by mělo být znemožněno.

11. Přípomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 14, odst. 2:

Navrhujeme vypustit celý tento odstavec začínající slovy „Z důvodů vysoké nákladnosti ...“ a končící slovy „...a ekonomicky postižených regionech.“

Odůvodnění: Viz předchozí připomínka.

12. Přípomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 14, odst. 5:

U velkoobchodního přístupu doporučujeme upřesnit, že v případě využití dotace pouze na část infrastruktury rovněž platí povinnost poskytnout velkoobchodní přístup end-to-end od předávacího bodu až ke koncovému bodu sítě (alespoň formou přístupu k datovému toku, bitstream), tedy aby i ostatní poskytovatelé služeb mohli oslovit zákazníka. Nejedná se tedy o přístup pouze k té části sítě, na kterou byla využita státní podpora.

Odůvodnění: Z textu není jasné, jestli se Řídící orgán rozhodl pro stanovení stropů velkoobchodních cen předem, tedy ve specifikacích výzvy. Tento přístup doporučujeme zvážit, neboť by měl významné výhodu - odstranění nejistoty v tomto velmi významném faktoru pro sestavení celého podnikatelského záměru uchazeče o podporu. Nastavení hladiny velkoobchodních cen má i svůj zásadní politický rozměr - zajištění dostupných maloobchodních cen, ovšem kompenzovaných vyšší dotací do úvodní infrastrukturní investice. Pokud stropy velkoobchodních cen nebudou předem stanoveny, je třeba předem zveřejnit alespoň zásady stanovení těchto cen.

13. Přípomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 15, odst. 2:

Doporučujeme formulaci tohoto odstavce zobecnit v tom smyslu, že z důvodů úspornosti vynaložení státních prostředků je třeba maximálně využít již existující částečné infrastruktury všech subjektů.

Odůvodnění: Domníváme se, že v textu došlo k záměně čl. 63 za čl. 53 (sdělení EK 2013/C 25/01) – Na str. 14 je odkazováno na čl. 53 sdělení EK 2013/C 25/01, pravděpodobně došlo k záměně s článkem 63.

Odstavec obsahuje navrhované povinnosti ohledně budování vnitřních rozvodů v budovách. Je třeba přesněji specifikovat, jaký typ vnitřních rozvodů a v jaké situaci zasluhuje investiční ochranu, a že tato ochrana může být poskytnuta, pouze pokud jsou tyto zpřístupněny příjemci dotace a jsou využitelné pro jím zvolenou technologii. Pokud by vnitřní rozvod nebyl zpřístupněn, nebo byl technologicky nevhodný, pak nelze hovořit o duplicitním překryvu, neboť takový rozvod není reálně využitelný. Investice do druhého vnitřního rozvodu v takovém případě musí být uznatelná pro podporu.

Investice do duplicitní (ve smyslu funkce, nikoliv přesné topologie) NGA infrastruktury je uznatelná pro státní podporu pouze tehdy, pokud již existující částečná NGA infrastruktura jiného provozovatele prokazatelně není využitelná (z technických, kapacitních, cenových či jiných důvodů, doložených žadatelem a ověřených ČTÚ). Další podmínkou pro poskytnutí ochrany investicím do stávající částečné infrastruktury proti duplicitní dotované výstavbě je poskytnutí dostatečných informací o existenci této infrastruktury a podmínkách jejího využití prostřednictvím informačního kanálu a v termínu, jež budou určeny Řídícím orgánem a uvedeny v podmínkách výzvy.

Povinnost přístupu k NGA infrastruktuře je obsažena ve Směrnici 2014/61/EU, jejíž transpozice by v roce 2015 měla proběhnout.

Toto pravidlo proto nabude platnosti teprve pro výzvy otevřené po dokončení transpozice Směrnice 2014/61/EU a po implementaci RPI, nebo ekvivalentního nástroje (viz následující připomínka).

14. Připomínka ke kapitole 5. Účel veřejné podpory, str. 16, odst. 9 a ke kapitole 6. Limity dosažení definovaných cílů, část 6.1 Legislativní a regulační překážky, str. 18, odst. 1:

Doporučujeme urgentní vznik doporučené cenové mapy věcných břemen a vysvětlení jejího smyslu samosprávným orgánům i veřejnosti.

Odůvodnění: Řídící orgán musí předejít problému, kdy úspěšní žadatelé o podporu narazí na nadměrné požadavky místních samospráv ohledně cen věcných břemen. Z textu na str. 16 není zřejmé, zda a do jaké míry budou věcná břemena uznatelným nákladem. Přitom jde o významnou položku rozpočtu, kterou nemohou operátoři téměř nijak omezit. V případě neuznatelnosti věcných břemen lze pochybovat o návratnosti vložených prostředků bez ohledu na využití dotace u jiných nákladových položek, což by vedlo k nezájmu o dotace a k nepokrytí bílých míst.

15. Připomínka ke kapitole 6. Limity dosažení definovaných cílů, část 6.1 Legislativní a regulační překážky, str. 18, odst. 5:

Navrhujeme do materiálu zakotvit jasný návrh řešení problému neexistence registru pasivní infrastruktury.

Odůvodnění: Text správně identifikuje neexistenci registru pasivní infrastruktury jako překážku, avšak neobsahuje žádné řešení, alespoň přechodné, které by problém zmírnilo. Určité částečné databáze již existují, v tomto strategickém materiálu by bylo třeba je vzít na vědomí a vlastníkům infrastruktury, účastníkům se soutěže o dotaci, uložit povinnost poskytnout veškerou součinnost, kterou lze spravedlivě požadovat, k včasnému poskytnutí informací o existenci a podmínkách využití infrastruktury.

Současné mapování existence NGA infrastruktury se zaměřuje pouze na koncové přípojky do domácností. Není řešena otázka existence či neexistence backhaulové vrstvy infrastruktury a její přístupnosti pro účely dobudování přípojek. V situaci, kdy není funkční registr pasivní infrastruktury, by měla existovat mapa/databáze bílých míst z hlediska využitelné backhaulové infrastruktury (s přípojným bodem), s možností získání dalších informací, potřebných pro její využití.

Zvláště v oblasti backhaułu je důležité zajistit informace o a přístup k existujícím infrastrukturám státních podniků a institucí, v místech kde existují.

O uznatelnosti nákladů na backhaulovou část a přípojkovou část dotačních projektů by se tedy mělo (z výše uvedených důvodů) rozhodovat separátně.

16. Připomínka ke kapitole 8. SWOT analýza:

Navrhujeme SWOT analýzu zcela přepracovat a zaměřit se při tom na zvýšení její odborné úrovně.

Odůvodnění: SWOT analýza je z našeho pohledu povrchní a neúplná, uvedení „nedostatečného stupně digitální gramotnosti a dovednosti obyvatelstva a neadekvátní obrana proti kybernetické kriminalitě“ za největší hrozbu pro rozvoj sítí nové generace ostatně hovoří za své.

17. Připomínka ke kapitole 10. Závěrečné shrnutí, str. 29, odst. 3, Pokrytí 75% každé ZSJ – ekonomický propočet:

Doporučujeme ověřit dostatečnost dotačních prostředků na takto definovanou penetraci, a to nejlépe odborným výpočtem a rozhodně také provedením výše zmíněného pilotního projektu.

Odůvodnění: Rozhodnutí, zda povinnost pokrytí 75% domácností se bude vztahovat na bílé oblasti dané ORP jako celek, nebo na každou bílou ZSJ zvlášť, má zásadní vliv na realizační náklady. ORP obsahuje průměrně cca 100 ZSJ, mnohé ZSJ obsahují pouze jednotky, nebo nízké desítky domácností, takže jejich zasíťování bude prakticky nenávratnou investicí, která bude realizovatelná pouze s vysokou mírou státní podpory. (Konkrétně, z celkových cca 22 tis. ZSJ má 13 tis. ZSJ méně než 50 domácností a 5300 ZSJ dokonce méně než 10 domácností. Z toho je zřejmé, že náklady na pokrytí těchto nezalidněných ZSJ rostou exponenciálně.)

18. Připomínka k Příloze č. 1 – Kompetenční matice při realizaci podpory, str. 31:

Doporučujeme zvážit textaci přílohy rozpracovat podmínky případné účasti státních podniků v soutěži o dotace.

Odůvodnění: Domníváme se, že v praxi bude obtížné zajistit rovnost soutěže mezi státní organizací a soukromým investorem. Případnou účast státních podniků v soutěži o dotace, v modelu priv. DBO, by bylo třeba podrobněji rozpracovat.

19. Připomínka k Příloze č. 1 – Kompetenční matice při realizaci podpory, str. 34, nadpis Společná platforma státu a soukromého sektoru:

SP ČR má zájem o účast ve vznikající Platformě.

Odůvodnění: Ačkoliv oceňujeme uspořádání několika ad-hoc pracovních setkání ŘO s profesními sdruženími, zmíněná společná platforma zaměřená výhradně na kapitolu 4.1 OP PIK dosud nezahájila svou pravidelnou činnost. Členy této pracovní skupiny by měli být kromě řídicích pracovníků relevantních státních orgánů také představitelé profesních asociací a největších operátorů.

20. Připomínka k Příloze č. 2 – Technická specifikace využívaných technologií, str. 38, nadpis Bezdrátové technologie:

Navrhujeme zpřesnit text týkající se bezdrátových technologií a zaměřit se přitom zejména na zodpovězení toho, zda jsou tyto technologie uznány jako NGA technologie.

Odůvodnění: Odstavec o bezdrátových technologiích nedává odpověď na otázku, zda tyto technologie jsou uznány jako NGA technologie, ovlivňující mapu, nebo dokonce s možností dotace.

21. Připomínka k Příloze č. 2 – Technická specifikace využívaných technologií, str. 38, nadpis Technologie s využitím mobilních sítí:

Navrhujeme text modernizovat a zaměřit se přitom zejm. na to, že LTE sítě jsou již vyvinuty a v provozu.

Odůvodnění: Odstavec o mobilních sítích obsahuje již značně zastaralý text, který nezohledňuje, že LTE sítě jsou již naprostou realitou. Tento nedostatek materiálu tedy navrhujeme upravit.

**22. Připomínka k Příloze č. 2 – Technická specifikace využívaných technologií, nadpis
Technické limity, str. 39, odst. :**

Navrhujeme text přeformulovat takto: „*Přestože jsou však tyto sítě z hlediska přenos dat mnohem kapacitnější než ostatní pevné sítě (s výjimkou FTTx), mají v přístupové síti ve srovnání s technologií FTTx omezené až nulové kapacitní možnosti zpřístupnění fyzické infrastruktury prostřednictvím velkoobchodní nabídky,*“.

Odůvodnění: Na str. 39 je uvedeno: „*Přestože jsou však tyto sítě z hlediska přenos dat mnohem kapacitnější než ostatní pevné sítě (s výjimkou FTTx), mají v přístupové síti ve srovnání s technologií FTTx omezenější kapacitní možnosti zpřístupnění fyzické infrastruktury prostřednictvím velkoobchodní nabídky,*“, tvrzení o omezených možnostech přitom není přesné. Možnosti zpřístupnění fyzické infrastruktury u technologie DOCSIS v přístupové části sítě nejsou omezenější, ale přímo nulové. Z možnosti zpřístupnění fyzické infrastruktury tedy vychází DOCSIS hůře nejen v porovnání s FTTx, ale i z xDSL. Nemožnost zpřístupnění fyzické infrastruktury by rozhodně neměla být důvodem pro vyloučení této technologie z možnosti čerpání dotací, ale o to větší pozornost je třeba věnovat podmínkám pro přístup k datovému toku.

V Praze dne 7. července 2015